

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Kiadó-hivatal
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felolós szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Netaplatoknak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Társadalmunk hiánya.

A hivatalnokok és diplomás emberek túlszűfoltóságáról lesz szó. Évről évre szaporodik a hivatal keresők száma, pedig csaknem ugyanannyi a hivatal, mint azelőtt volt.

Hisz már ott tartunk, hogy egy valamire való állásra százan és százan pályáznak. Tájékozás kedvéért megjegyzem, hogy Budapesten egy nemrég megüresedett városi állásra annyi volt a pályázó, hogy a valószínűség törvénye szerint több kilátása volt az osztály-sorsjáték egy sorsjegy-tulajdonosának a főnyereményre, mint egy pályázónak az állás elnyerésére. Nem csodálhatjuk tehát, ha magas követelményekkel állnak elő a főnökök és csak igen mérsékelt fizetéssel dotálják az állásokat.

Mindnyájan tudhatjuk, mi ennek az elmérgesedett társadalmi helyzetnek az oka. Nem nehéz a forrásra bukkanunk; itt áll előtünk:

A hivatalnokok és diplomás emberek aránytalan száma más foglalkozást követő egyénnel szemben.

Nem kell hosszú megfigyeléseket

tennünk, hogy észrevegyük, mennyire kevés ma az iparos és különösen a nem önálló iparos. Sűrűn hangzik fel mindenütt a panasz, hogy ma mindenki diplomás ember vagy hivatalnok akar lenni. És — sajnos — ezen szomorú lünelnek (vagy talán nem is tünet ez, hanem kórság?) mindinkább több és több a képviselője. Az egykor szépen kifejlett iparos osztály veszendőben van. Az anyák megvetőleg mondják: »cipész legyen az én fiam?», »szabóhoz adjam gyermekem? Nincs tekintélye az iparosnak! Hivatalnok lesz belőle, vagy doktor, mérnök, ügyvéd! Nem baj, ha sokáig is tart a pálya, de aztán lesz belőle tekintélyes, vagyos ember, ki tiszteletre becsületre mindenkoron számíthat!

Ilyen ma a legtöbb szülő felfogása.

S szabad-e ezen jelenségen csodálkozunk? Három—négy évi nehéz testi munka után, felszabadul az inas és segéd lesz. És mit ért el most?

Ha azt kérdeznék valamelyik diplomás ember kollégáitól, vajjon azon társaságban, melyben meg szoktak

fordulni, találkoztak-e gyakran iparos-séggel? mindannyian — tisztelet a fehér holló számba menő ritka demokratáknak — indignálódva vonnák őt kérdőre, ho y hát mit tételéz fel rólunk? — Társaságban tehát alig van helye, tisztelettel nem beszélnek róla, sőt lenézik és tetézésül sötét jövő: három évi szolgálat a katonaságnál vár reá. Három év magában véve is hosszú és pótolhatatlan és arról mindnyájan megvagyunk győződve, hogy nem aranyélet a katonaelet.

Ilyen az iparos és diplomás emberek közti viszony képe!

Sok azon apáknak a száma, kik meg vannak győződve, hogy fiukból hasznavehető derék iparos válnék s talán csak közepes hivatalnok, mégis visszariad attól, hogy iparosnak adja fiát; kénytelen ő is az uralkodó nézet után indulni, hogy meg ne szólják, a a te fiad iparos tanonc?

Bizony nagy hibája ez jelenlegi társadalmunknak mely csak kárára van a nemzet jólétének, mert az iparos adja a legnagyobb tőkét a hazának.

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA

A 13-as szám.

A Z. és V. eredeti tarczája.

Írta: Gerő M. Mór.

Kedves barátom!

Arra kérsz, hogy a szerencsétlen véget ért Riza és Feri esetét részletesen leírjam. Tudom, hogy nem csupán kíváncsiságból kérdezt ezt, hanem őszinte részvételt érez irántuk, tehát eleget teszek kérdésednek.

Eljegyzésük — azt hiszem — még élénk emlékezetekben lesz, mert hisz te is jelen voltál az ünnepélyen, sőt te tetted azt emlékeztetést is. — Tudod, hogy mily nagy küzdelmekbe, mily nagy rábeszélésbe került, hogy a milliomos egyetlen leányát a szerény jövedelmű fiatal fiakálisnak adják. De végre is a szerelem győzött, s elérkezett az aljegyzés estéje. Csak szűk családi körben lett megtartva. Sok rokon a meghívás dacára sem jött el. Bizonyára, mert elleneztek a házasságot. . . .

Emlékszel, már asztalhoz akartunk ülni, midőn te megjegyezted hogy tizenhárom vagyunk, s még tréfálódva hozzátetted, hogy

ki a babonától fél, az ne üljön az asztalhoz, majd megeszed te az ő porcióját is. Nevetünk erre mindnyájan, és mégis, mintha a babona a kellemetlen hatása észlelhető lett volna; minden arczról szinte leírt a félelem kifejezése: hátha mégis igazat mond a babona, s ha igaz, kit ér majd a szerencsétlenség?

Kimos esőnd lett és senki sem tudta a beszéd tonalát föntartani. Ekkor te hozzánjöttél, bosszankodtál a megdondatlanul kifejtett szavaidon, azt mondtad, hogy föltűnés nélkül távozol és elhivod közös barátunkat a tanítót, hogy a szerencsétlen tizenhárom számot megsemmisítsd.

Csakhamar vissza is jöttél a tanító által kísérve, de — mint tudod — már akkor nagy föltordulás volt. Riza anyja, — lehet hogy a balsejtelmek hatása alatt, — rosszul lett és visszavonult a társaságtól.

A házigazda szeretetreméltó kínálgatására újból asztalhoz ültünk és ismét — tizenháromra voltunk. . . . A kedélyek csak nem csillapodtak és alig fél óra eltelte után mindnyájan elszédedtünk. . . .

Riza anyjának baja csak múlt főfajás-

nak bizonyult és másnap már teljesen friss egészségben volt. De a tizenhárom számú babonás hitében megingatni többé nem lehetett. Ha valamelyikünk a közelgő esküvőről beszélt, rögtön Istenhez fohászzkodott, hogy csak a fiataloknak valami bajuk ne essék.

Szegény asszony! Azelőtt talán egy éven át nem lát ogatta oly sűrűn a templomokat, mint az esküvő tartó két hónapi időközben. Sajnos, rossz sejtelmek megvalósultak!

Mindezekre bizonyára jól emlékszel mert hisz te is éppoly bententes voltál náluk mint jómagam.

Végre megvirradt a nagy nap, az esküvő napja.

Te már akkor régen külföldön bolyogtál tanulmányuton. Sürgőnyi gratulációt is csak az esküvőt követő napon kaptuk meg.

Az esküvő gyönyörű lényes volt, a násznép délig maradt együtt. Mindnyájan boldogok voltunk, de a legboldogabb volt Riza anyja, a ki folyton sirt örömben, mindenkit összeszókölt, minduntalan hálálkodott az Istennek, hogy megmentette a fiatalokat

A szülők legnagyobb része számot nem vet arról, hogy a diploma még nem paradicsom kert, az igazi bizonytalan életküzdelem még csak ezután kezdődik. Es bizony sok azon diplomás emberek száma, kik — diplomájuk zsebkönyvében lévén is — mondogatják. s inkább mentem volna iparosnak.

Az iparos ép olyan becsületes polgára az államnak, mint a hivatalnok, doktor, mérnök, katonatiszt, bár, szurtos is a keze s nem fényes a ruházata. Közkatonák ők, de méltó tisztelet s becsület illeti meg őket mindnyajunk részéről.

Mit is mondott a költő: Tiszteltétek a közkatonákat. Nagyobbak ők, mint a hadvezérek!

A vándorraktárak visszaélései.

Három évvel ezelőtt az akkori kereskedelemügyi miniszterhez több kereskedelmi és iparkamara azzal a panasszal fordult, hogy egyes, különösen idegen kereskedők megbízottai a magukkal hozott vándorraktárakból, kereskedelmi utazók pedig mint a raktáraikból törvényszerű iparüzési jogosultság nélkül eladásokat eszközölnek s ezzel az állandóan telepedett és a közterheket viselő kereskedőknek egyenlőtlen versenyt és kárt okoznak. A miniszter akkor kiadott rendeletében kötelezte mindenkit, bel- és külföldit egyaránt, hogy ha Magyarország területén ipart vagy kereskedést szándékozik üzni, e szándékát az illetékes iparhatóságnál bejelentse és iparigazolványt szerezzen, ctekinve attól, vajjon az ipart, illetve a kereskedést hosszabb vagy rövidebb időn át kívánja e gyakorolni. Ha tehát valamely vándorraktárnak ily engedélye nincs, nemcsak rögtön bezárandó, hanem a vétkesek

ellen az ipartörvény megfelelő szakasza is alkalmazandó. — A mi pedig a kereskedelmi utazókat illeti, ezek csakis megrendeléseket gyűjthetnek, a mintákat azonban el nem adhatják. Ez a rendelet használt is egyideig, de legutóbb újabb panaszok érkeztek a kereskedelmi miniszterhez. Ezek alapján a kereskedelmi miniszter most elődjének körrendeletére való hivatkozás mellett, újabb rendeletet intézett valamennyi magyarországi másodfokú iparhatóságához s felhívja ezek figyelmét ismételtén arra, hogy a vándorraktár tulajdonosok az árusítás megkezdése előtt nemcsak iparigazolványt, hanem előzetes iparhatósági engedélyt is tartoznak váltani. Ha ezt nem tennék, megindítandó ellenük a kihágási eljárás, s törvény elleni eselekményük szigorúan megtorlandó.

K. H.

Hirek.

* **Személyi hír.** Báró Steininger altábornagy városunkba érkezett, és csapat szemlét tartott a közös hadsereg zombori csapatai felett.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Sréter Károly cs. és kir. főhadnagyot, az általa lőtenyészintézeteknél a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű számtisztvé nevezte ki.

* **Kinevezés.** A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Kiss Imre apatinai pénzügyőri szakaszvezető fővigyázót ugyanoda pénzügyőri szemlésszé nevezte ki.

* **Anyakönyvvezetők kinevezése.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a kishegyési kerületbe Limbek Pál közlési jegyzőt, a sándoriba Mikosevits Antal közlési jegyzőt anyakönyvvezetőkké, az ókamizsai kerületbe pedig Schöbel Miklós segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

* **A főhadnagy bűnhődése.** Nagy szenzációt keltett a télen Zombor város azon szomorú szenzációja, hogy Kanyó

Jenő volt megegy alszámvevő a Korzó kávéházban öngyilkosságot követett el, mert Hetessy honv. főhadnagy összeszólkalkozás folytán a fület levágta. Most kapunk hírt az ügy folytatásáról. Hetessy főhadnagyot a hadbírószék három hónapi várfogságra és lefokozásra ítélte.

* **Eljegyzés.** Hönig Mór prigl-Sztiváni tanító eljegyezte Fuchs Malvin kisasszonyt Fuchs Hermann tekintélyes kereskedő lányát Vágújhelyen.

* **Felolvasás az „Iparos Körben.”** Vértési Károly, kütőbíró írónk vasárnap délelőtt az „Iparos Körben” tartott felolvasást. Hallgatósága nagy érdeklődéssel, hallgatta lebilincselő szőp előadását és annak befejeztével lelkesen megjelente.

* **Eljegyzés.** Szalay Frigyes, Bács-Bodrogh vármegye alszámvevője, folyó hó 22-én, vasárnap, eljegyezte Piukovich Gyula nemes-militicsi földbirtokos, a magyar folyam- és tengerhajózási társaság apatinai ügynökeinek leányát, Piukovich Gyözőke kisasszonyt Apatinban.

* **Bucus-bankett a zombori ügyész tiszteletére.** Kerekes János kir. ügyész, igazából csak most bucusitják el szabadkai tiszteletű és jóismerősei. Szombaton este a Casino nagytermében lesz megtartva a bucus-bankett, amely előreláthatólag a legszelbebb fog sikerülni, mert már eddigelő is nagyszámban jelentkeztek a résztvevők.

* **Diszgyűlés.** A zombor vidéke tanító egyesület diszgyűlésnek naprendje a következő lesz: Mayer Béla v. püspök, tiszteletbeli elnök megnyitó beszédje. Az egyesület története; összejáratott az egyesület jegyzője; Nagy János, kupuzsinai tanító. A gyűlés előtt az ünnepélyes istentiszteleten Szántó Károly zombori tanító vezetése alatt a tanítók kara éneklő Pföhrrer C-dur miséjét. — Az egyesület tagjai közül a következőkből alakult az énekkar: Hosszu Sándor, Pastyik Elek, Csája Ferencz, Orsbacher György, Gyurkov Pál, Thaly Kálmán, Bäcker Antal, Pevny Domonkos, Gárzsik X. Alajos (káplán), Rausch Mátyás, Ulrich György, Klein István, Czűrűsz Károly, Merscher Ferencz, Nagy János, Kőszegi Ferencz, Hankonyi Lajos, Kukics Mihály, Herold Antal, Czinkler Gyula, Jung Ignác, Kolozsvári Béla, Petényi József, Lévy Nándor, ifj. Karagics István. Ezekhez csatlakozik Rác-Militicsről hét tanító. — A rendezéssel a zombori tanító-testület van megbízva.

a képzelt szerencsétlenségtől. . . .

Délután az ifju pár nászutra készült. Pesten éppen dolgom lévén, rábeszéltek, hogy tartsak addig velők. Nem igen kététem magam. Czoknmókomat összeszedtem és délután az ifju párral elutaztam.

Kellemesen gyorsan telt az idő és beesteledett, midőn a z—i állomáshoz közeledtünk. A gépész csakhamar megszólaltatta a gőzspót is, jelezve, hogy állomáshoz jövünk.

Egyszerre csak egy óriási zökkenést érzünk. Recsegés, ropogás, segítség kiáltások és jajveszélések voltak az első pillanatban hallhatók, míg a másik pillanatban mély csönd lett, de alig rá újult erővel hallom a zugást. A vonat kisiklott.

A még rövid idő előtt megújított vasúti lámpák kialudtak, koromsötétség volt.

Ijedtségéből föleszmélve, oldalbordáimat tapogattam meg, vajjon meg van e még a régi helyem. Semmi bajom sem történt. Gyufát gyújtottam. Rizát a zökkenés a szomszédos ülőhelyre csapta, hol járulva feküdt. De hol van Feri? Uram Istenem mi történt, mi tevő legyek? Megpróbáltam Ri-

zát élesztgetni, de hasznalt, végre lerohantam és segítségért kiáltottam.

A közeli pályaudvarról ekkora már emberek érkeztek oda lámpással és fáklyákkal. Egyik éppen kocsim elé ért. A világoasságnál meglátom Ferit a földön elterülve. . . . Hozzáfutok, szólítom, lehajolok, rángatom, de ő nem mozdul, nem felelt többé, meghalt.

Abban a pillanatban, midőn a kisiklás történt. Feri az ablakon félig kihajolva szivarozott. A zökkenés által bizonyára egyensúlyát veszítve kiesett. Mint később az orvos vizsgálatból kitűnt, szegény Feri a sineket tartó kemény talpfára esett, agrázkodást szenvedett s rögtön meghalt.

Eközben a pályaoszvos is a helyszínére érkezett. Kevés sebesült volt az utasok közt, mert szerencsére a személyvonatok teljesen sértetlenek maradtak. Csak a gépés és a közvetlen hozzátartott szerkesztő fordult föl.

A pályaoszvozt azonnal Rizához vezelttem, kit még mindig alétlan találtunk. Csak nehezen tudta az orvos is magához téríteni. Fölhívította szemeit, körülnézett, majd elhaló hangon szólította egynapos férjét; perze az már nem jött többé. . . . Egyszerre mintegy villanyütésre fölrogtt fekvő helyze-

től és kétségbeesetten kiáltozott férje után. Majd midőn engem megpillantott, nekem esett, vadul ráncigált, utóbb esdekel, hogy mondjam meg, mi történt Ferivel, hol van. Csendesiteni igyekeztem, de nem sikerült. Végre elhamarkodásomban azt mondtam, hogy kissé rosszul lett és lement a szabad levegőre.

Jóformán még ki sem mondtam azt félrelékölt s egy pillanat alatt lenn volt s zívzavagatóban kiáltozott, hivat Ferit. . . .

A vonat előtt bámuló emberek egész serege gyűlt már ekkorra össze. Egy csoport Feri holttestét nézte fáklyavilág mellett. Riza is a világoasság felé tartott és meglátta a földön mozdulatlanul fekvő — férjét. . . .

Borzadva gondolok e jelenetre vissza. Riza először nevéen szólította Ferit, csokolta, harapdálta s aztán egy iszonyatos jajkiáltást hallatva a holttestre rogyott és elájult. . . .

A mi ezután történt, az a szerencsétlenségnek szerencsétlensége.

Gondoskodtam, hogy Feri holttestét ideiglenesen a városba szállíttassak. Rizát a pályaoszvos vette ápolás alá. Föl is eszmélt,

* **Városi rendkívüli közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1900. évi április hó 28-án délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a zombor—6-becsei vasutára megszavazott összegben és a csonop-lai műút kiépítése tárgyában hozott rendelete. 2. A kórház és szegényház élelmezése tárgyában megtartott árjelzés eredménye. 3. A vármegyeház tulajdonát képező laktanyák megvétele. (3-ik szavazás.)

* **Kamara-zene.** Tegnap este volt az utolsó kamara-zene-estély. A városháza nagyterme, a szakadó eső dacára, óriási közönséggel telt meg. A karzat is tömve volt. Örömmel konstatáljuk, hogy közönségünk az egész ciklus alatt bámulatos érdeklődést tanúsított a kamara-zene iránt; igazi gyönyörűséggel hallgatta az egyes darabokat és őszinte áhitattal hódolt az interpretátorok játéknak. Adja Isten, hogy ez az állandó és nagy lelkesedés Zombor óhajtott zenei jövőjének biztos szimptomája legyen. A tegnapi estély programja ez volt: 1. Zongora hármás. Smetana F. Andante-Maestoso. Finale-Presto. 2. Vonós négyes. Rauchenecker G. Andante moderato op. 7. 3. Zongora négyes. Beethoven op. 16. Andante kantabile. 4. Zongora ötös Goldmark K. op. 30. Scherzo. Allegretto con spirito. 1. Hegedű Paul Mariska, II. Hegedű Ribiczey Kálmán, mélyhegedű Csavojáts János, gordonka Paul Kálmán, zongora Balla Aladárné. A művészek játékaról csakis a legnagyobb elismeréssel írhatunk. Az öszjajáték tökéletességéhez a zenei gondolatok legbájosabb tolmácsolása járult. Jövő számunkban részletes referátát közlünk. Most még csak gratulálunk a csodálatos hatásához.

† **Halálozás.** Kuluncsics Márk szabadki törvényhatósági bizottsági tag hét-főn délután meghalt. Temetése a r. kath. egyház szertartása szerint tegnap volt.

† **Halálozás.** Konyovics Illés, Konyovics Mladen a Ratár-vendéglő tulajdonosának atyja; tegnap 71 éves korában Zomborban elhunyt.

* **Uj irnok.** Feketehegyen a Nagy Sándor eltávozásával megüresedett községi irnoki állásra Wölfl Péter lett megválasztva.

* **Eljegyzés.** Wagner Antal Bajmok

község segédjegyzője folyó hó 22-ik napján eljegyezte Veréb Antal bajmoki kereskedő leányát Veréb Kornélia kisasszonyt.

* **Eljegyzés.** Bosznits János, a Szabadkán állomásozó 86. cs. és kir. gyalogezredbeli hadnagy, jegyet váltott Vojnits hajdu Olga kisasszonnyal, Vojnits hajdu János földbirtokos leányával.

* **Ügyvédi iroda.** Révai Adolf dr. zombori ügyvédi irodáját Budapestre V. mérleg-utca 3. sz. a. helyezte át.

* **Eljegyzés.** Mihályfi Ferenc magyar államvasúti tisztviselő, gombosi pénztáros eljegyezte Marx Etelka kisasszonyt Marx Márton kántortanító leányát Parabutyon.

* **Előmunkálati engedély megadása.** A kereskedelemügyi miniszter Griferer, Schoch és Grossmann budapesti építési vállalkozó cégnek a magyar királyi államvasutak Bács-Almás állomásából kiindulólag Kunbajra, Tavankut, Bajmokra, Paosér, O-Szivacz községek érintésével, a czég által tervezett topolya—palánkai keskenyvágányú helyiérdekű vasut Cservenka állomásáig vezetendő keskenyvágányú gőzmozdonyú helyiérdekű vasutvonárra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrogh vármegyében április hó 18-án. Veszettség: bajai j. Gara 1 u., kulai j. Uj-Verbász 1 u., ujvidéki j. Járek 1 u., Takonykór és bőrféreg: titeli j. Gardinovez 1 u., zentai j. Ada 1 u., Mohol 1 u., szablayi j. Zsabya 1 u., Rühkór: apatini j. Gombos 1 u., bácsalmási j. Bajmok 1 u., Mélykut 1 u., németpalánkai j. Bulkesz 1 u., topolyai j. Bács-Feketehegy 1 u., Sertésvész: bácsalmási j. Mélykut 1 m. kulai j. Cservenka 1 u.

† **Halálozás.** Belohorszky Gábor ujvidéki ág. ev. főesperes és családját mélyen sújtó gyász érte e hó 15-én, midőn neje szül. Nemes-Varbóky Plachy Janka, hosszas, kínos szenvedés után, életének 49. évében meghalt. Temetésén e hó 17-én nemcsak a nagyszámu családtagok, hanem a közönség is beláthatlan tömegben s az esp. kerület papság teljes számban jelent meg, hogy a gyászoló család fájdalomában osztozva a temetési szertartás fényét emeljék. A részvét nagyszámu koszoruk küldésében is nyilvánult, melyek külön köcsira voltak felhalmozva. A halottas háznál különben Bayer Fülöp ág. ev. segédlelkész, a temp-

lomban Kotler Ottó lelkész s a temetőbe Wagner G. Adolf pazuai lelkész mondtak gyászbeszédet, melyek közül különösen utóbbi gyakorolt mély hatást a gyászoló közönségre.

* **Elfogott szélhámós.** A bajai rendőrség husvét másnapján elfogott egy fiatal embert, a ki már vagy négy napja tartózkodik a városban és szélhámosságával többeket megkárosított. A huszonhat éves fiatal embert, a ki Berkovics nyomdászsegédnek mondja magát, a városi székház padlásán fogták el, a hová a megkárosítottak elől elrejtőzött. Alapos a gyanu, hogy a rendőrségnek ez alkalommal egy általánosan közöztölt szélhámossal van dolga. Berkovics a Baján töltött négy nap alatt uri módon költekezett, folyton berkocsin járt és egyesektől pénz is kicsalt. A vizsgálat folyik. Ez a szélhámós a múlt héten Szabadkán is járt, több vendéglőt bécsapott kisebb nagyobb összeg erejéig.

* **Házasság.** Bayer Manó a bajai kir. járásbírórság jeles képzettségű fiatal albiraja oltárhoz vezette a budai bombatéri templomban czabai Horváth Ferencz miniszteri hivatalnok kedves leányát Gizella úrhölgyöt.

* **Esküvő.** Kondor Ottó, a „Bácskai Hirlap” kiadótulajdonosa f. hó 29-én d. e. 10 órakor esküszik meg Schönfeld Hermina kisasszonnyal.

* **Hymen.** Elek Tihamér János, zentai kir. járásbírórsági tisztviselő eljegyezte Herfert Amálka úrhölgyet. Eleméry Mihály székes fővárosi közbizományi igazgató bájos leányát.

† **Halálozás.** Özv. Hirmann József-né született Freidich Terézia asszony f. hó 15-én életének 70-ik évében elhunyt Baján.

* **Árviz.** A múlt héten fellépett árviz, mely a tavalyi őszi szokatlan nagy árviz lefolyása óta már a harmadik, lezajlottnak tekinthető; dacára annak, hogy a napokban a felső Duna ismét jelentékenyen áradt volt és így újabb áradásoktól lehetett tartani. A kedvező változást az Aldunának mellékfolyójában beállt apadás idézte elő. Az árviztől fenyegetett és gátakkal körülzárt városi területek és városrészek kárt nem szenvedtek.

* **Távlovaglás.** A pécsi honvéd dandár tisztai lovagló iskola tagjai pénteken délután érkeztek Szegzárdról lóháton Bajára és innét folytatják utjukat Bezdánba. A helyben állomásozó honvédtisztek Dunaszékesőgi lovagoltak eléjük.

* Lapunk könyvnyomdájában egy tanoncz felvétetik.

* **Személyi hír.** Perczel Dező a képviselőház elnöke f. hó 19-én nagybátyja id. Perczel Miklós latogatására Baján j. dözött.

* **Szt. György napja.** Elmúlt tehát a Szt. György napja is, melynek a gazdaságban, ugy a gazdák, mint a családés körében oly régi és nagy jelentősége van. Ezen a napon állnak ugyanis s oigálatba az uj cselédek, akiknek a sorsuk akár a régi, akár az új gazdánál meglehetősen egyhangu és nehéz ugyan, de hát hol az a szegény cseléd, aki gazdát változtatva nem reménykedik abban hogy ezentul jobb csersa lesz Egyebekben Szt. György elérkezével az időjárás megváltozás melogre fordul, sőt talán melegebbre is, mint az időhöz képest kellene. A levegő langyos és illatos, a berkeken és ligetekben kibujnak a Szent-György virág bájos fejecskéi, a televény erdei földből pedig az izletes Szent Györgyi gonba husos bunkócskái. A gazdák reménykedve járják be földeiket: kissé duzzognak is, mert hát a hosszú tél a téli vetésnek ártott, a tavaszi hideg meg a tavaszi vetéseknek. Pár meleg eső és

de részünkre már nem élt többé, a nagy szerencsétlenségbe — beléőrült. . .

Még az este táviratoztam a fiatalok szüleinek, kik a kínos bizonytalanságban kétségbesetlen másnap reggel megérkeztek.

Kiméletesen tudattam velük a rideg valót. Kedves barátom! Hogy ezeknek a szívük nem hasadt meg bánatukban, azóta nem is hiszek abban, hogy a szív megrepedhet.

Ha láttad volna azt a szegényösszetörődött falusi öreg házaspárt, a mint összes reménységüket összpontosító fluk holttestét meglátták, a mint reája borultak, a mint eskölgatták fejétől a lábáig, a mint költögettek, hitták, szőlítgatták, hátha főlebr... és ha láttad volna a milliomos házaspárt, a mint leányukkal szemben álltak; ha láttad volna, mint laszította el Riza a könyekben tudoklói anyját, s ha halottad volna, mint kiáltotta szüleinek: „Gyilkosok megölelék férjemet! . . . ha láttad volna a balsejtelmekben élő anyát fájdalomában kezeit lördelve a falnak menni . . . ha mindezt láttad volna, kifakadtál volna lsten ellen, ki ennyire sújtja kedveltjeit — az embereket. . .

Pedig ez mind így történt.

Ezután szomorú kép következett, melyet monotonúsról egyforma bánat váltott föl.

Ferit csendben ellemeltük, Rizát pedig Pestre hoztuk — gyógyítani — — — — —

Azóta három hó telt el.

Én minden héten meglátogatom Rizát az — örültek házában.

Ó megismer, beszélgetek véle mindenről, a mi csak eszembe jut, ő nyugodtan meghallgat, de nem felel semmit beszédemre, folyton maga elé, a levegőbe bámul, mintha az üres semmiségbe keresne valakit szemével. De ha elhallgattam, akkor elkezdí . . . Hát tudja kedves barátom, én nagyon szerencsétlen vagyok, voltam egyszer boldog is, nagyon boldog . . . Ferit szerettem, de szüleim nem akarták, hogy őt szeressem . . . mi mégis megesküdtünk, de szüleim bosszul forraltak férjem ellen és megölték őt — — — — —

A szerencsétlen Rizának ez a rögeszméje és az orvosok azt mondják rá, hogy — gyógyíthatlan.

— minden helyre jön magától. Lesz jó termés, sok buza és — talán ára is. Mert sajnos, az áratok nem mi határozzuk meg.

* **Elfogott pénzhamisító.** A szabdkai rendőrség elfogott egy országszerte kőrizött pénzhamisítót, aki már életének javarészt a váci fegyházban töltötte s most is a pénzhamisítás miatt a zombori törvényszék közötti, mert 2 évi fegyháza ítéltetett el s az ítélet jogerős. Lakatos Jokli József, egy elegánsan öltözött és urias kinézésű egyén, több évet töltött már a váci fegyházban pénzhamisítás és más büncselekmények miatt, mindazonáltal nem hagyott fel mesterségével. Bandát szervezett és szorgalmasan gyártották a hamis forintot és koronát, amig nem rajtaszították, a banda tagjait elfogták, el is ítélték ugyanzintén a banda fejét, Lakatos is, akit 2 évi fegyháza ítélték. Mintegy három hónap előtt hirdették ki a kir. curia ítéletét Zomborban. Az ítélet hirdetésén Lakatos nem jelent meg, megszökött, sokáig bujdosott miáltal az ügyészség kiadta az elfogtatási parancsot és a „Rendőri lapok“ hozták az arcképét is. Bujdosása után 2 hónap előtt Szabdkán telepedett meg, itt is csak titokban tartózkodott, minden héten másik lakása volt, sőt az úri kinézésű egyén szeretőt is talált, akinek ltartózkodott, ami vesztét okozta. A rendőrség két ügyes embere, Sztipics József rendőrfővezető és Marodics Szávó rendőr tegnapelőtt elesipették a pénzhamisító banda fejét, Lakatos Jokli Józsefet is. Ott találták kedvesével és nyomban le is tartóztatták. Tegnap délután toloncolták Zomborba a híres pénzhamisítót.

* **Megrendítő családi tragédia.**

Baka József, Ludas-pusztai lakos s földmivelő, két fiával: János és Ferenczcel saját tanyáján gazdalkogott. A két fiú közül: János erőszakos, rakoncátlan fiú volt, a ki szüleivel folyton hadi lábon állt. A husvéti ünnepek alatt is édes atyját egy husáng doronggal megütötte azért, mert az öreg nem engedte lovait befogni, hogy a városba bejöhessen locsolni. Csütörtökön délután újból összekapott édes apjával és fejszét emelt, hogy azzal édes atyjára sújtson, de Ferencz öcsese ebben megakadályozta. E pillanatban az öreg Baka kiragadta fia kezéből a fejszét, s apai haragját nem bírva fékezni — mintegy önkívüli állapotban — izmos karjával fia fejére lecsapott, még pedig oly erősen, hogy az holtan rogyott az apa, az anya és testvér karjai közé, akiket folyton azzal fenyegetett, hogy el fogja őket földelni. Az apát a rendőrség letartóztatta, a 30 éves fiú holttestét pedig beszállították a hulla házba.

* **Vojnics Lajos,** Zentai kir. közjegyző azt az örvéndetes hírt kaptuk, hogy egészsége folyton javul. Már levelet írt szüleinek. Orvosa most már a leghatározottabban állítja, hogy egészsége rövid idő alatt teljesen helyre fog állni; azonban még egy időre minden nagyobb szellemi munkától tartózkodnia kell.

* **Az újvidéki kerékpárosok verseny-pályája.** Tavaly ősszel fejezték be az „Újvidéki Kerékpár Egyesület“ verseny-pályájának földi munkálatait. Ma még csak a felső kéreg elkészítése van hátra. E czélból a „Kerékpár Egyesület“ Eustachio János, hírneves bécsi mérnököt, ki egyszerűsind a pályát is tervezte, lehozatta és vele a pályá felső kérgé ügyében érinkezett. Eustachio érinkezésbe lépett Frank Lipót építési vállalkozóval, és utóbbival a pályá építést illetőleg meg egyezésre jutott. A pályá legkésőbb június elején nyílik meg, amikor is az „Uj. Kerékp.“ egy nagyszabású versenyt készülni rendezni. Eustachio a pályát kitűnően építtetnek találta és véleménye szerint Magyarország egyik legszebb pályája lesz.

* **Eljegyzés.** Szokolai János topolyai kir. járásbírósi irnok eljegyezte Pózel Anna kisasszonyt Szeghalomra.

* **A zombori színháznak** általánosan kedvelt drámai hőse Palágyi Lajos — mint értesülünk — szépen halad pályáján. A legutóbbi bajai szennal kilépett Deák Péter társulatából és az aradi állandó színházhoz szerződött.

* **A szabdkai gazdakör.** Vasárnap délelőtt gyűltek össze a Barány szálloda külön termében a szabdkai nagy és kis földbirtokosai, hogy megalakítsák a szabdkai gazdakört, melynek fontosságát Szabdkán és különös a mezőgazdák helyzetének mai válsága mellett külön méltatni nem kell. A nagy számban összegyűlt mezőgazdák az alakuló ülés elnökévé Regényi Lajost, jegyzőül dr. Vojnics Gyulát választották meg. Az alapszabályok elfogadása és a kör megalakulásának kimondása után a választásokat ejtették meg. A tisztikar a következőképpen választott meg; Elnök Regényi Lajos, Alelnök Dr. Biró Károly, Dr. Lipozencs Lázár, Titkár Dr. Vojnics Gyula, Ügyész Dr. Janiga János, Pénztárnok Berkes Antal, Könyvtárnok Balogh Zsigmond, Gazda Vujkovics Cz. Lukács. A választmány tagjai lettek: Araczkai Pál, Dr. Balog Lajos, Birkás József, Ifj. Birkás István, Deák István, Dulics Máté, Dulics Péter, Dulics József, Gyelmis Gerő, Hoffmann Máté, Jakobcsics Lázár, Kopilovics Lukács, Lipozencsics János, Megyenzki Szávó, Dr. Mukics Simon, Péics T. Máté, Perucics Károly, Vojnics Sándor, Rómic Antal, Szekenderovics Péter, Sztancics József, Szobonya Bertalan, Dr. Szudárevis Ferencz, Törley Gyula, Varga Agoston, Vojnics P. Márk, Vince György, Vujkovics Cz. Pál, Vukov Márk. A választás megejtése után a tagsági díjat Vujkovics Cz. Pál indítványára 4 ftban állapították meg.

* **A szabdkai löverseny-egyesület választmányi ülése.** Kevés tag jelent meg, a minek az volt az oka, hogy a „gazdakör“ is ugyanakkor tartotta közgyűlését, a melynek tagjai nagyobbbrést itt is tagok. A választmányi ülésen jelen voltak: Schmausz Endre főispán, Mamusich Lázár polgármester, Vermes Béla Vojnics Simon, Birkás Gyula, Pertiich Mihály, Varga Agoston, Varga Károly, Szalay Mátyás, Szudárovics Lőrincz, Véber Frigyes titkár és Kopunovics Károly pénztárnok. Tárgysorozat 1. pontja volt a múlt évben tartott versenyek bevételeiről szóló jelentés és a szármadások megvizsgálása. Véber Frigyes titkár előterjesztése szerint bevétel 4690 ft 36 kr., kiadás ugyanannyi. Az idei verseny határnapja augusztus 26 ára tűzött ki. A versenyintézőség tagjai a következők: Igazgatók: Schmausz Endre, elnök Mamusich Lázár, Varga Agoston, Vermes Béla és ifj. Vojnics Sándor. Bíró Bezeredy István, indító Birkás Gyula, pénztáros Kopunovics Károly, orvos dr. Schnier György, totalisateur Milassin Sándor, verseny titkár Véber Frigyes. A közgyűlés határnap május 6-ika. Az 1900. évi költségeloirányzatot a titkár 4913 ft 59 kr. összegben javasolja a közgyűlés elé terjeszteni, ami el is fogadtatt. Ezután következtek az indítványok. Az aug. 26-án megtartandó verseny 6 futamból fog állni. Váli Gyula jelentése alapján határozatban ment, hogy a tribünöket kijavítják. Az egyesület vagyonállapota a következő: Tartozás 2485 ft 74 kr., vagyon 4114 ft 59 kr. Tiszta vagyon 1628 ft 85 kr.

(*As éhhalál.*) Az éhhalál a legszörnyűbb a mi létezik, lassan és fenyegetően közeledik és hatása már jóval az agonia előtt mutatkozik. S fájdalom a civilizált országokban még elég gyakran fordul elő a halál e neme. Nemcsak azok köréből

szedi áldozatait, kik oly szegények, hogy már kis kenyérré s jut nekik, hanem gyakran a gyomor idezi elő az éhhalált. Mert nem elég az enivaló, meg is kell azt emészteni. Szerencsétlen az, ki komoly bajban szenved, hogy a legeszkélyebb táplálékot sem képes magához venni és nem ismeri az eszközt, a melylyel betegségből kigyógyulhat. Gyakran meglőrtént már, hogy egy-egy ember éhenhalt, mert gyomra minden táplálékot visszautasított. Ha ez a betegség mutatkozik, rögtön el kell vágni fejlődésének minden útját, mert nemcsak, hogy óriási fájdalmat okoz, de a test úgy elgyöngül, a vér oly kevés lesz, hogy teljes fölösleszt okoz. Az egyetlen mód, a melylyel a betegség fejlődését megakaszthatjuk az, hogy oly szerit alkalmazunk, mely a vért helyreállítja. Ilyen a Pink-pilula, a mely hasonló esetekben bámulatos eredményt ért el. Számtalan évről tanuskodó levél közül a következő levelet Schwartz de Karvitz Etelka kisasszonyt választottuk ki. — Tudatom önökkel — írja — hogy a Pinkpilulákat bámulatos eredménnyel használtam. Nem tudtam már hogy mit tegyek, ennem lehetetlen volt, álom elhagyott s gyöngye voltam a végtelékig s mindig fáztam, nem tudtam soha se fölmelegedni. Az újságokból olvastam a Pink-pilula bámulatos eredményeiről s elhatároztam, hogy próbát tesyek vele. Istenek hála jövevő hatása mihamar érezhető lett s ma mintha nem volnék ugyanaz, kitűnően táplálkozom, jól alszom, egészséval jól vagyok. A vért helyreállító Pink-pilula ismét rendszeresítette a vérkeringést, a mi a gyomrot egészségessé s így a szegény beteget sok szenvedéstől, talán a haláltól mentette meg. Minden esetben, a midőn a vérelgyöngül, a mi különféle betegséget, ugyan mint verszegénységet, sárgaságot skrofulát, reumát s más betegséget okoz, a Pink-pilula mindig kitűnő eredménnyel alkalmazható. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 ft 75 kr, és hat doboz 9 ft. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest Kiály-utca 12.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-megye folyó hó 30 iki közgyűlésének tárgysorozata.

(Folyt. és vége.)

Ó-Palánka község képviselő-testületének határozata a pénzsekreány kulcsainak őrzése tárgyában.

Uj-Palánka község képviselő-testületének határozata Sax Zsófia részére 2 hold tanítói földnek átengedése tárgyában.

Csávoly község képviselőtestületének határozata a kertész fizetésének megállapítása tárgyában.

Ugyanannak határozata az előfogatosok bére tárgyában.

Felső-Szt-lván község képviselőtestületének határozata ugyanazon tárgyban.

Hódságh község képviselőtestületének határozata ugyanazon tárgyban.

Ugyanannak határozata az óvoda építési költségei tárgyában.

Ugyanannak határozata az óvoda céljaira átengedett terület tárgyában.

Rács-Militics község képviselőtestületének határozata az írnoki állás és végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában.

Ugyanannak határozata iskola és óvoda helyiség vétele tárgyában.

Bács község képviselőtestületének határozata rövid lejárású kölcsön felvétele tárgyában.

Pivnica község képviselőtestületének határozata a posta küldemények átvétele tárgyában.

Parabuty község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó kezelők díjazása tárgyában.

Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata Reiner Paulina köz-költségének leírása tárgyában.

Torzsa község képviselőtestületének határozata földesere tárgyában.

Mélykút község képviselőtestületének határozata a munkás segélyalapra megszavazott segély tárgyában.

Bács-Madaras község képviselőtestületének határozata az óvoda felállításának elhalasztása tárgyában.

Bajmok község képviselőtestületének határozata községi tanítók fizetése tárgyában.

Nádaly község képviselőtestületének határozata a rendőrség fizetésének leszállítása tárgyában.

Uj-Fujtak község képviselőtestületének határozata a segédjegyző javadalmazásának fémelése tárgyában.

Kiszács község képviselőtestületének határozata község-ház építési alap létesítése tárgyában.

O Soóvé község képviselőtestületének határozata járvány kórház építése tárgyában.

Lok község képviselőtestületének határozata Radoszlvayevits Glisa törlési engedélye tárgyában.

Felsőkovil község képviselőtestületének határozata Marinkov Tósa törlési engedélye tárgyában.

Bács-Martonos község képviselőtestületének határozata Glavaski Veszelinka engedélye tárgyában.

Gospodince község képviselőtestületének határozata Damjankov Péter törlési engedélye tárgyában.

Titel község képviselőtestületének határozata Neujahr Vilmos törlési engedélye tárgyában.

Gospodince község képviselőtestületének határozata Sztepanov György törlési engedélye tárgyában.

Bács-Bodrogh vármegye nyugdíjkezelő választmányának határozata Kanyó Jenő törzs- és nyugdíjárulékának visszatérítése tárgyában.

Ugyanannak határozata Krieg Károly végkielégítése tárgyában.

Zenta város képviselőtestületének határozata az országos központi hitélszövetkezetbe való belépés tárgyában.

Béreg község képviselőtestületének az ugynevezett régi és új temető elcsereklése tárgyában hozott határozata.

Ada község képviselőtestületének határozata a községi pótadó mikénti kivételése tárgyában és ellene Müller Vilmos és társai adai lakosok felebbezése.

Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata, melyben az uj-palánkai felvétel folytán az 1895. és 1896. évekre visszahatólag elrendelt földadó elő- és leírások után a községi pótadó utólagos elő- és leírását megtagadja és ez ellen Spiltner Jakab és társai felebbezése.

Ó-Kanizsa község képviselőtestületének határozata, melyben a városház és

vigadó alapok megszüntetését elhatározza és ezen épületek jókarban tartását a költségvetésnek I. fejezetére ruházza.

Ó-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a 350,000 frtos kölcsön felvételére kiküldött bizottság jutalmazása tárgyában.

Alispáni jelentés az 1898. év II-ik és 1899. év I. és II-ik felében kiszabott fegyelmi és rendbirságokról szóló szolgabírói számadások felülvizsgálata tárgyában.

Bogyán község képviselőtestületének határozata az országos közmunka váltásdíjak körül felmerült 43 korona 80 fillér tulfizetés visszautalványozása tárgyában.

Vajszka község képviselőtestületének határozata az országos közmunka váltásdíjak körül felmerült 120 korona 30 fillér tulfizetés visszautalványozása tárgyában.

Ózv. Rákics Zsivánné kérvénye a férje által Nádaly község helyett fizetett 200 frt 15 krnak javára leendő betudása iránt.

Felső-Kovil község képviselőtestületének határozata az 1882. 1888. év számadásából folyólag megállapított marasztott marasztalási összeg leírása tárgyában.

Kernyája község képviselőtestületének határozata 504 frt 85 kr földhaszonbér, 558 frt 32 kr koresmáltatási jog haszonbér 274 frt 70 kr kamat és 100 frt ügyvéd munkadíj leírása tárgyában.

Ó-Palánka község képviselőtestületének határozata a kir. kincstár terhére tévesen előírt 588 korona 33 fillér községi adó leírása tárgyában.

Bács-Keresztur község behajthatatlan követeléseinek leírása.

Alsó-Kovil község behajthatatlan követeléseinek leírása.

Ó-Kér község behajthatatlan követeléseinek leírása.

Ó-Soóvé község behajthatatlan követeléseinek leírása.

Temerin, Járek, Gardinovec, Ó-Kanizsa 1899. évi, Gardinovec, Kis-Hegyec, Sztanisits és Mélykút községek 1900 évi közüti költségvetései.

Mohol-község 1894. évi szegényalap számadása.

Gyurgyevó 1894. évi, Mosorin és Gardinovec községek 1897. évi képzés és nevelési alap számadásai.

Titeli rétkeselő bizottság 1897. évi számadása.

Ó-Sztpár 1897. és 1898. évi fogyasztási és italadó számadása.

Plávna 1894. Plávna, Bikity 1895., Plávna, Bikity, Sztanisits, B.-Bresztovác és Kis-Kér 1896., Plávna, Uj-Szivác, Csantavér, Kis-Kér 1897., Felső-Kovil, Bács-ujfalu, Lok, Temerin, Uj Szivác, Dautova Kulpin, Csantavér és Bogyán községek 1898. évi közpénztári számadásai.

Helyi iparunk és kereskedelmünk bajai.

Nagy érdeklődéssel olvastam Senex úr fenti czímen megjelent szakzerű czikkeit s mert egy kissé magam is foglalkozom iparügyekkel: szabadon nekem is hozzájárulok a kimeríthetlen, fontos tárgyhoz, előrebocsátván, hogy Pálva úrral ellentétben, általánosságban magam is a czéhrendszer teljes megszüntét sajnálom.

De kezd az feltámadni. Hogyan?

Az országban a fogyasztási szövetkezetek nagyon terjednek, eddig létesült vagy százhatvan. A „nagyon” csak azt jelenti, hogy eddig nem voltak. — Az ilyen szövetkezetnek sok roszhiszemű magyarozója. S még több Jónás-prótétája van. Keresik a szövetkezet élet, hegyét. Pedig nincs neki. A fogyasztási szövetkezet az egész világon békés jellegű.

Ujságok lényegében nem újság. Mi egyéb egy középkori város, mint szövetkezet? A czéhek mi egyebek mint szövetkezet. A világ soha sem volt szövetkezet nélkül, és az mindig beteges tünetei, ha az emberek széthullanak és szövetkezni nem tudnak.

Ilyen bajt okozott a jól meg nem gondolt, korlátlan iparszabadság. Előbb czéhek ügyelek az iparra, kereskedelemre, szaképzettségre, becstültre és a jó árura. Ma a járásbírósg kötelessége és a nagy közönségé. Ma a szaképzettség nem kell ahhoz, hogy Módlingben, Temesvárt cipőgyárat építsen valaki s tönkre tegyen egy csomó más gyárt — a rossz cipővel.

A járásbíró meg nem tilthatja, hogy egy osztrák czérnagyzáros vásárolja kollégáit és fölemelje a czérna árát, hogy Standard lefűlje a petroleumfinomító gyárat és tetszés szerint uralkodjon a petroleumlámpa mellett olvasók nagy birodalmában.

A törvény nem képes sem az árúk jóságát, sem az iparos és kereskedő becstülességét ellenőrizni, vagy épen előmozdítani. A szabad iparról szóló törvény tagadhatatlanul a francia forradalom fantasztikus jelszavai benyomása alatt készült t. i. meggondolatlanul.

Miért? Szabadságot hirdetett, de túlzóan. Többet adott a szabadságból, mint a mennyi czélzerű, egészséges. Jobb-e a posztó, cipő azóta mióta mindenkinek szabad (ha soha szövöszéket és kaptafát nem is látott!) posztót és cipőt gyártani? A szabad verseny eredménye határozottan ellenkezőt hozott létre, mint a mire az 1875. országgyűlés számított. Becsületebb lett-e a kereskedés azóta?

Lapunk nem régen foglalkozott azzal a számtalan csaló fogással, mely a kereskedelmi törvénybe nem ütökzik. A járásbíró itt nem segíthet, segít a közönség. — Behozza a régi állapotot: társaságokat alkot, mely saját pénzen vesz, felügyel, önönmagának parancsol.

Ime a czéhrendszer rövid időre el volt temetve, feltámadt. Alig van külfönség lényegében az ilyen szövetkezetek és czéhek szervezete közt. Sőt az említett szövetkezet még egy kiváló jelleggel bír; mely a nyereségre alakuló összes geszftársaságoktól örökre megkülönbözteti: önönmaga zsírján é önönmagából táplálkozik akár Münchenhausen lúdjá. Ez az egyetlen és kielégítő felelet, ha az ember valaki így faggatja: tisztességesek ti nálatok a kereskedők? Felelet: igen, vagy transeat. Hát akkor minek a konsum, minek a kereskedő mesterségébe avatkozni, minek az ő kenyerét elvenni? Felelet: ki avatkozik jobban a más doigába, az-e, aki úgy rendezi be üzletét, hogy az ön gyomromra spekulál, vagy mi, a kik a saját gyomrukra spekulálunk?

Ha tehát nem kívánás az, midőn egy cipő-kereskedő letelepedik egy utcában és a járókelők lábaiba, idegen emberek lábába helyezi reményét, mennyivel kevésbé kívívó, ha a járókelők saját lábuk földözteré rendeznek be üzletet és a más lábával nem törődnek!

A más mesterségében való kontárkodásra nincs mit válaszolnom. A törvény az iparban elterülte a czéhet, a „mestertfogást”, a „remeklést”, ergo a diplomát, a szakutadást. Geld regiert die Welt. Gyár alapításához elég a pénz, tudományt kapsz pénzért, üzletvezető elég van.

Ez a kérdés megoldása, nem forgon-

gani, lázadni, rombolni, hanem erkölcsi alapon egyesülni. Erkölcs nélkül kifáradnak a törvényen.

Azt hiszem, Senex úr is ennyiben óhajtotta a céhrendszer visszatértét.

Egy régi ember.

Csarnok.

Esküdtzéki tárgyalás.

Nemsokára ismét esküdtzéki tárgyalásunk lesz.

Lázás izgalommal várják már ma is ezt a tárgyalást.

A gyermekek előre mondogatják családi körükben „Nemsokára a papa élet és halál fölött fog itélkezni.”

Vannak kik előre készülnek már a nagy szónoklásra, sőt el is mondták azt a legszűkebb körben.

Minden esküdtbíró már eleve tanulmányozta az új törvényeket.

Még annyi törvénykönyknyvet el nem adtak mint manapság.

Előkerültek a szalonkabátok, hogy ezzel is emeljék tekintélyüket.

A végtárgyalási terem ünnepi színt kap megint. A mélyen tisztelt vádlott számára plüs székeket és pamlagokat hoznak. Az esküdtbírák részére pedig kis falozákat hoznak. Az ügyvédek számára valamelyik sarkot jelölik ki. Most már az első személy a vádlott. Sőt azt hallom, hogy jövőre még sakk asztalt is berendeznek a vádlott számára, ha netalán unatkozna tárgyalás alatt. Figyelemmel kell lenni a vádlottra, hátha „tudományos” vagy „föltudományos.”

A tárgyalás kezdetét veszi és ismét a legelőkölőbb férfiak foglalják el az esküdtbírási helyet.

A vádlottat ilyenformán aposztrofálják.

Mélyen tisztelt Vádlott Ur!

Szerencsésnek érzem magamat, hogy kegyedet mélyen tisztelt vádlott ur üdvözölhetem és felkéröm, ha méltóztatik nyilatkozzék amint tetszik, és legyen ön meggyőződve, hogy az esküdtbírság boldognak fogja magát érezni, ha önnek bármilyen módon is szolgálatára lehet. Jó indulatunk már eleve is meglehetősen győződve. Felkérem, nyilatkozzék mi az ohaja? Ha parancsol theat. vagy cognacot, vagy pezsgőt, vagy bork szivart, minden parancsára készen áll. Ön a mi középpontunk, míg ön itt van, mi távozni nem fogunk, mi addig se nem iszunk, sem pedig nem eszünk. Felkérem, hogy éljen jogával az itt jelenlévő esküdtbírók közül kiket óhajt vissza vetni.

Mély csend, a zsufolásig megtöltött tárgyalási teremben minden szem a vádlottra van irányozva. Ekkor fel áll a vádlott, és így szól:

Mélyen tisztelt esküdtbírság!

Fogadják elismerésemet ezen kitüntető figyelemért, melyben vétségem miatt nyilvánítanak. Magam részéről, úgy fogok vallani amint jónak látom.

Kívánságom az, hogy feltétlenül elítéljenek mert ilyen módomból még sem lesz ha kikerülök az önök szives vendéglátásából.

Nehogy unalmas legyek, mellözve mindent rá térek a visszavetési jogomra és azzal élni óhajtók. Az esküdtbírák ellen csak egy ellen élek jogommal. Mint hogy tudva van, hogy a „rokoi” kötelék az ítélet hozásában részrehajtlag hathat, miután

pedig a bírák között van egy, ki mindenkinek rokona, ennél fogva kérem a bírák közül a „Rokont visszavetni.

Ezután kezdetét veszi a tárgyalás. Végeredménye az lesz, hogy a vádlott kívánságát a legnagyobb előzékenységgel teljesítik és tudja lsten még hány évig további szives vendéglátásban részesítik.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Ujság” április 15-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A párisi világkiállítás” párisi levlér dr. Szendrei Jánostól (képpel a kiállításról). — „A pápa legújabb arcképe” (László Filöp rajza). — Költemények: „Krisztus keresztyén”. Szabolcska Mihálytól; „A költő arcképe előtt” Léway Mihálytól. — Regénylár: „Vásárolt szivek” Regény. Irta: Máriafi Dávid. (Goró Lajos rajzaival. — „Cougourdan Máriaus” A boldogasszony-hajó kapitányának utazásai és kalandjai. Irta Motuton Jenő. Francziából fordította Sárossy Bella. A párisi kiadás eredeti illusztrációival). — „A nagyapó.” Rajz. Irta Petelei István. — „Tavaszi kiállítás a Műcsarnokban” (képpel Kornai, Zemplényi, Jászay, Nagy Zs. festményei és Klein Miksa szoborművei után). — „A Szentföldről.” (Paur Géza rajzaival). — „A Nemzeti Színház” Szűry Dénestől. — „Nagypéntek és husvét a különböző népeknél”. — „Festmények a következők”. — „Abonyi Lajos emlékezete” (arcképpel). — „Zimay László” (arcképpel). — „Svend Holst Jensen, a Petőfi-társaság norvég kultagja” (arcképpel). — „Petőfi István levele Lisznyay Kálmánhoz”. — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy kor. „Politikai Ujdorságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

— A „Magyar Könyvtár” április havi füzetei most kerültek ki a sajtó alól. Az öt füzet (164—168. szám) méltóan csallakozik a haza és külföldi irodalom termékeinek eddig közöltet érdekes sorozatához, a mely a „Magyar Könyvtár”-t olyan rövid idő alatt közkezdveltette. Rudyard Kipling gyönyörű „Indiai történetei”-nek második sorozatát adja a 164. füzet Marquis Géza dr. fordításában. Hét kis remekművet van itt egybefoglalva a nagy angol elbeszélőnek, a ki a keletindiai életből vett, sajátosság, csodálatosan szép rajzaival és novelláival világhírre lett szert. Majthényi Flóra, a spanyol földön élő jeles költő, „Spanyolországi képek” címén (165. füzet) eleven színekkel, meleg közvetlenségű rajzokkal ennek az érdekes országnak változatos, tarka képeit. Verseghy Ferencnek, az érdekes, régi magyar poétának válogatott lyrai költeményeit foglalja magában a 166. füzet, a melyet a költő rövid életrajzával és írói munkásságának méltatásával Madarász Flóris látott el. Plutarchos „Coriolanus”-ának kiadása Kacsovics Kálmán dr. fordításában, Tóth Rezső bevezetésével (167. füzet) már azért is kiválóan érdekes, mert Coriolanusnak ez az életrajza volt a forrása Shakespere hatalmas tragédiájának, a melyben a nagy római alakját olyan megrázóan állítja élelnek. Itt kapjuk végül (168. füzet) mindnyájunk büszkeségének, Jókai Mórnak egy eddig kiadatlan szindarbját: „A gazdag szegények” című három felvonásos vígjátékot, a mely a költőnek hasonló című regényéből készült. Bájjos, megható idill ez a sregény emberek életéből, a kiknek búját-örömét, könnyét és mosolyát olyan megkapóan rajzolja Jókai élelnek, a hogy erre ma egyedül ő képes. A „Magyar Könyvtár” Lämpel Róbert (Wodi-

aner F. és fia) könyvkereskedésének kiadásában jelenik meg s egyes füzet ára 30 fillér.

— A *Dedek-féle Szentek Életről* megjelent a 9. és 10-ik füzet, a melyekkel a február havi szentek leírása van befejezve. A 9-ik füzet élén Benjumea remek képe: Barcellonai szent Eulalia látható. A kitűnő reprodukció teljesen érvényre emeli a kvalitásokban és fényeffektusokban kiváló alkotást. A szűz keresztre feszített alakja magasan kiemelkedik a környezetből s könnyedségével szinte égbe emelkedni látszik. Az angyalok kedves kara, a vértanu gyermek nővérének haragos dudzogása s az ítélet végrehajtásával megbízott római senator zavara az érzelmek legkülönbözőbb változatait keltik a szemlélőben. A 10. füzet teljes képe Lanfranco Giovanninak, a Caracci-féle iskola tanítványának s Correggio hívének egyik kevésbé ismert képét, Cortonai szent Margitot mutatja be. Az elragadtatót szűzet, ki előtt megjelenik az Ur Jézus alakja, angyalok tartják karjaiban, hogy a túlvilági fény és dicsőség elviselését reá nézve lehetőbbé tegyék. Lanfranco tudvalóvólag a merész távlat és az erős fény-szinek nagy mestere. Jelen képe csodálatba ejt e mester tehetsége fölött, de egyúttal közvetlenül s nagy erővel hat a szívre és kedélyre. A szövegképek közül különösen kiemelendők: szent Cyryll és Methód, szent Konrád, szent Aladár, damiáni szent Géza orvosnak nagyobbbrzst régi fametszetek után készült képei. A legmelegebb ajánljuk a gyönyörűen megirt, remekül illusztrált művet t. olvasóinknak. Kapható minden könyvkereskedésben.

Közgazdaság.

A párisi világkiállításról.

Egyik tudósítónk írja, hogy mi a kiállítás eddigi látogatottságát illeti, arról kevés jót lehet mondani. Egy-egy napra átlag 90 ezer látogató esik, kiknek fele azonban szolgálati jeggyel jutott a kiállítás területére, ide érve egyszersmind a különféle czimzeken kiadott szabadjegyeket is. Összehasonlítva az eddigi adatokat az utolsó kiállítás statisztikájával, határozott csökkenést kell konstatálnunk, a minek okát abban kell keresni, hogy mindenki informálva van arról, hogy a kiállítás csak pár hét múlva készül majd el.

Az egyszerű belépőjegyek ára naponta váltakozik s a mi a beavatottlanok számára hihetetlenül fog hangzani, — tözsdéarfolyam szerint. Tudniillik a kiállítás alkalmával a kormány hon-okat adott ki, melyeknek mindegyikéhez 20 kiállítási jegy van csatolva, ezenkívül a bon sorsjegyet képez s jogot ad tulajdonosának különféle kedvezményekre. Ilyenformán a kiállítási bon tözsdéparírrá vált s miután a 32 millió jegy közül eddig aránylag csak kevésre van kereslet, baisse állott be, melynek eredménye az, hogy ma és tetnap 55 centimes-ért lehetett a kiállításba jutni. A jegy hivatalos árfoiyama a pénztárakon van feltüntetve s természetes, hogy a camelotoknak és egyéb elárúsítóknak szintén ilyen áron kell a jegyeket vesztegetniök. Mindamelltt azonban mindazoknak, a kik annak idején nagy számban vásároltak bon-okat üzérkedés czéljából, már a mai árfoiyam mellett is tetemes hasznuk van, miután a kibocsátás idején 5 kiállítási bon, száz jeggyel csupán 25 frankba került.

Egyelőre tehát türelmesen kell várni, míg az árfoiyam emelkedik s akkor, ha a kiállítási jegy marj, azaz 1 frankon fog állani, azt lehet majd mondani, hogy el is készült s hogy teljes élet lükett benne. Persze az árfoiyam emelkedéséhez még néhány hétre van szükség s addig is meg kell elégedni a kiállítás külső képével.

A magyar kir. államvasutak menetrendje.

Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

— Érvényes 1899. évi október 1-jétől. — Gültig vom 1-ten Oktober 1899. —

Oda							Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrád.						Vissza		
K. expr. I.	SZ.-V. I. III.	IV. SZ. SZ. II. III.	GY.-V. I. II.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.		K. expr. I.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	GY.-V. I. II.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.		
12 20	7.35		2.40	4.00	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	12.30	7.05	10.30	1.05	7.35			
3.14	1.00	7.11	5.57	9.17	4.09	érk.	SZABADKA	9.38	11.26	5.20	9.46	2.20			
3.21	1.46	4.00	6.09		5.40	ind.	SZABADKA	9.38	10.53	7.47	9.34	1.45			
	2.14	4.48			6.08		Csanatölly		10.25	7.02		1.18			
	2.34	5.26	6.41		6.34		Bács-Tópolya		10.03	6.30	9.02	12.59			
	2.58	6.07	6.58		7.02		Hegyes-Feketehegy		9.33	5.42	8.46	12.30			
	3.18	6.30	7.11		7.22		Vejbisz		9.12	5.12	8.33	12.12			
	3.36				7.42		Ósveér		8.47			11.53			
	3.53				8.07		Kiszás		8.27			11.36			
4.53	4.14		7.56		8.29	érk.	UJVIDEK	7.57	8.02		7.50	11.14			

Oda				Szabadka — O-Becse.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.			V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.						
5.10	1.55	ind.	SZABADKA	8.54	5.42	érk.					
5.38	2.23		Bekova	8.27	5.15						
7.00	3.45	érk.	ZENTA	7.01	3.55	ind.					
8.12	5.42		Ada	6.06	2.39						
8.36	5.57		Mohol	5.45	2.22						
8.55	6.17		Bács-Petrovosszellő	5.18	1.57						
9.21	6.43	érk.	O-BECSE	4.48	1.30	ind.					

Oda				Szeged-Rókus — Zenta.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.			V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.						
4.15	2.10	ind.	SZEGED-ROKUS	9.32	5.59	érk.					
4.40	2.34		Rózke	9.09	5.37	ind.					
4.58	2.53	érk.	HORGOS (136)	8.50	5.19	ind.					
5.01	3.12	ind.	Horgos	8.38	5.11	érk.					
5.20	3.31		Bács-Martonos	8.20	4.53						
5.43	3.54		Ókanizsa	8.06	4.39						
6.05	4.15		Adorján	7.37	4.15						
6.30	4.40	érk.	ZENTA	7.10	3.50	ind.					

Oda				Szabadka — Baja.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.			SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.					
5.45	2.35	6.43	ind.	SZABADKA	9.37	1.10	10.30				
6.29	3.12	7.20		Csikera	9.02	12.35	9.52				
7.15	3.46	7.54		Bács-Almás	8.26	12.10	9.23				
7.22	3.52	8.00		Almás	8.21	11.55	9.00				
7.59	4.20	8.32		Bikity-Borsod	7.54	11.28	8.28				
8.40	4.56	9.08	érk.	BAJA	7.12	10.50	7.25				

Oda				Baja — Ujvidek.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.				
4.00		1.15	nd.	BAJA	9.15	6.50					
4.11		1.25		Bajaszállás	9.08	6.42					
4.25		1.38		Vaskút	8.53	6.26					
4.51		2.01		Gara	8.32	6.00					
5.09		2.16		Rigyeica	8.17	5.35					
5.37		2.39		Szántócs	8.00	5.12					
5.56		2.56		Gákova	7.36	4.40					
6.15		3.14		Nemadés	7.15	4.16					
6.25		3.23	érk.	Zombor (étk.)	7.05	4.05					
2.55	7.00	3.51	ind.	Zombor (étk.)	6.30	11.30	7.17				
3.01	7.06	3.58		Zombor-vásártér	6.23	11.22	7.09				
3.11	7.16	4.10		Fernbach-szállás	6.14	11.13	6.59				
3.20	7.25	4.21		Zsákovács	6.05	11.05	6.50				
3.36	7.39	4.37		Ó-Szépár	5.52	10.51	6.33				
4.05	7.58	4.58		Brestovác	5.37	10.36	6.10				
4.35	8.19	5.23		Hódáság	5.12	10.11	5.37				
5.11	8.44	5.48		Parabúty	4.53	9.53	5.04				
5.25	8.58	6.02		Paraga	4.32	9.32	4.32				
5.46	9.16	6.24	ind.	GAJDOBRA	4.14	9.12	4.03				
6.00	9.30	6.38		Buflész	4.00	8.58	3.48				
6.22	9.45	6.55		Petrovác-Glozsán	3.49	8.47	3.34				
6.51	10.10	7.24		Futlak	3.30	8.18	2.53				
7.14	10.31	7.47	érk.	UJVIDEK	2.5	7.55	2.15				

Oda					Szeged-Rókus — Szabadka.					Vissza				
SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	SZ.-V. I. — III.	V.-V. I. — III.	
2.27	8.10	11.56	4.43	8.43	ind.	SZEGED-ROKUS	7.01	11.25	3.42	7.46	12.18			
2.44	8.27	12.15	5.00	9.09		Rózke	6.42	11.03	3.26	7.30	12.01			
2.59	8.43	12.33	5.14	9.36		HORGOS	6.25	10.45	3.11	7.16	11.46			
3.12	8.66	12.48	5.27	9.56		Királyhalom	5.58	10.27	2.55	7.02	11.31			
3.28	9.11	1.06	5.41	10.17		Palics	5.43	10.10	2.43	6.51	11.18			
3.40	9.22	1.20	5.52	10.35	érk.	SZABADKA	5.25	9.51	2.28	6.37	11.03			

Oda				O-Becse — Ujvidek.				Vissza			
SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.			SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.						
4.40	10.15	ind.	O-BECSE	12.43	7.44	érk.					
5.05	10.49		Bács-Földvár	12.16	7.22						
5.27	11.28		Csúrgó	11.47	7.03						
5.49	12.00		Bélapálya	11.03	6.37						
6.04	12.22		Gospodince	10.34	6.21						
6.30	1.01		Temerin	10.10	6.04						
6.39	1.13		Járek	9.40	5.46						
6.53	1.30	érk.	VASKAPU	9.21	5.31	ind.					
7.01	1.38	ind.	VASKAPU	9.13	5.23	érk.					
7.24	2.05	érk.	UJVIDEK	8.45	5.00	ind.					

Oda				Ujvidek — Titel.				Vissza			
SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.			V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.						
9.00	5.10	ind.	UJVIDEK	7.09	1.48	érk.					
9.23	5.38	érk.	VASKAPU	6.42	1.25	ind.					
9.30	5.48	ind.	VASKAPU	6.33	1.20	érk.					
9.58	6.22		Káty	6.11	1.02						
10.09	6.35		Tisza-Kálmánfalva	5.46	12.41						
10.25	6.57		Kovilszat. I. v. n.	5.28	12.26						
10.39	7.15		Vilova-Gardinoveze	5.07	12.11						
10.52	7.31		Lok	4.51	11.59						
11.05	7.47	érk.	TITEL	4.35	11.45	ind.					

Oda				Hegyes-Feketehegy — Palánka.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.		V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.					
2.50		3.30	nd.	HEGYES-FEKETEHEGY	7.56	12.14	érk.				
3.19		3.56		Teleszka	7.34	11.48					
3.34		4.23		Kula	7.22	11.34					
3.46		4.38		Bélapusza	7.06	10.51					
0.00		4.59		Torzsa	6.52	10.35					
10.26		5.30		Desp. Sz. I. v. n. — Pivnicza	6.37	10.15					
10.44		5.55		Szálbas	6.08	9.39					
10.56	4.20	6.29	ind.	GAJDOBRA	5.56	9.25					
11.23	4.45	7.00	érk.	PALANKA	5.08	8.30	3.30				

Oda				Szabadka — Dálja.				Vissza			
V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.		V.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	SZ.-V. I. III. I. III.	V.-V. I. III. I. III.				
4.50	2.05	6.32	nd.	SZABADKA	8.47	1.26	10.40				
5.20	2.29	7.03		Tavankút	8.17	1.03	10.10				
5.49	2.49	7.33		Bajmok	7.55	1.47	9.47				
6.28	3.20	8.17		Nemes-Militics	7.04	12.09	8.58				
6.55	3.41	8.41		ZOMBOR	6.46	11.54	8.35				
7.22	4.02	9.09		Püsgöves-Szentlíván	6.14	11.27	8.00				
7.59	4.16	9.27		Szonta	5.56	11.12	7.39				
7.54	4.28	9.42	érk.	GOMRÓS	5.40	10.59	7.24				
9.28	5.25	10.57	nd.	ERDŐD	4.15	9.59	6.00				
9.44	5.37	11.12	érk.	DÁLJA	4.00	9.45	5.45				

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámait kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt. Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Gummi

és
hálhólyag
elsőrangú orvosi
tekintélyek szeri-
rint a legmegbíz-
hatóbb és feltét-
lenül ártalmatlan
óvszer urak és
hölgyek számára.
Megrendeléseket
pontosan és disz-
krétén eszközöl:
KELETI J.
cs. és kir. szab. or-
vos sebészeti mű-
és kötőszerszám-
Budapest **IV**
Kornabercz-ú. 17.
Alapítva 1878.

Árak tucatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és hálhólyag elsőrendű gyártmány	1.— 8.— frtig
Cpottes americans (rövid)	2.— 5.— ”
Suspensorium	0.60 3.— ”
Párisi női zivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.— ”
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.— ”
Eredeti pessarium oclulitaivum (Peliporus) menzinga tanár szerint	1.80 2.50 ”
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt.	3.50 5.— ”
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ad. 3854 sz.
P. 1900.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Papajcsik Antal és társainak Pollich Jakab Veprováczi község bírja és társai ellen Veprováczi község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint úrbéri bíróság 3854/p. 900. sz. a. kelt végzésével az előnyomozás és a volt úrbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett ki küldtven, e vegből határnapul **1900. évi május hó 12. napjának d. e. 9 óráját** Veprováczon a község-házára kiűztem.

Ertesítem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg, nyolcz napon át a szokot: hivatalos órák alatt Veprováczon a község-házán az érdekeltek által való megtekintetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhadják.

Ertesítem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e czélra különösen meghatalmazott által és pedig közjegyzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá hogy a gyámság vagy gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok.

avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zomborban, 1900. április 23. a kir. tszéknél.

Szondy Mátyas,
kir. törvényszéki bíró
mint kiküldött.

Eladó ház.

A szivaczi úton 255. szám alatt lévő a «Zöld lához» című vendéglőépület szabadkéből eladó. Bővebbet ugyanott **VASS ANDRASNÁL.**

Novák G.

márvány-, mozaik-és cementárak
gyári-raktára
Szabadkán.

ELVÁLLAL:

Beton csatornázást, nedves falak száraztátételét. Gránit terrazót. Előállítok: szőlőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és pissoirokat portland cementből.

RAKTÁR MINDENMÉ 1, 2, 3, 4 ÉS 5 SZÍNŰ
mű cement lapok, mozaik és gránit lapokból, konyhak, folyók és templomburkolatok részere.

● Keramit és ● Mettlachi-lapok. ● Köögnyak csövek. ●

Portland cement és hidraulikus mész
NAGYBAN ÉS KICSINYBEN
ASZTAL ÉS TEKESZTALLAPOK
FALBURKOLATOK
FEHÉR CARRARA, VALAMINT MÁSFÉLE MÁRVÁNY NEMEBŐL MINDEN SZÍNEN
ÉS MÉRTÉKBEN RÉSZLETNEK.
Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.
Levéllel való meghívásra szívesen jelenek meg a megbízás átvételére.

Figyelmeztetés!
Bátorkodom egyuttal a n. é. közönséget arra figyelmeztetni, hogy ifj. Heindlhofer Róbert úr nem a vállalatomat, hanem csak a visszamaradt nyers anyagot vette meg.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-árú gyára
BUDAPEST,
Rottenbiller-utca 13.

Keramit-terazó,
Betonirozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szőlőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Keramit-lap,
Mozaik-lap a Mettlach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Mengyezet-nádszövet,
Tűzálló téglák,
Portland Cement,
Roman Cement,
Terracotta-árak.

MOAGYAC ÉS CEMENTCSÖVEK